

Klima- og miljødepartementet
Statsråd Sveinung Rotevatn

Deres ref:

Vår ref: JM

Dato: 06.04.2020

Forslag til endring av Enovas program Energi- og klimasatsinger i industrien

Innledning

Enova er og har vært et av de viktigste virkemidlene for norske industribedrifter i deres arbeid med å effektivisere energibruk og ta i bruk ny klimateknologi. Enova tilbyr risikoavlastning som bidrar til en fremtidsrettet og konkurransedyktig industri som vi er helt avhengig av for å nå klimamålene.

I dagens krisesituasjon mener Norsk Industri det er riktig og viktig å gjennomføre tiltak som raskt kan la seg realisere og som målrettet bidrar til å redusere klimagassutslipp, øke energieffektiviteten og bidra positivt til sysselsettingen. Strategisk bruk av virkemidler vil bidra til at industrien blir bedre posisjonert til å nå klimamålene raskere, samtidig som verdiskapingen økes. I dagens situasjon er det hensiktsmessig å gjøre operative endringer i eksisterende programmer der det er mulig. På denne bakgrunn foreslår vi, som et strakstiltak, at det gjøres tilpasninger i Enovas program "Energi- og klimasatsinger i industrien".

Norsk Industri har sjekket de relevante statsstøtterettslige problemstillingene med advokatfirmaet Kluge. Betenkingen er vedlagt.

Gjennomgang av krav i dagens ordning, vurdering av behov for endringer og tilpasninger og anbefalinger.

Tekst nedenfor i *kursiv* er den som er gjeldende i dagens program for Energi- og klimatilpasninger i industrien.

Overordnet anbefaling

Enovas program Energi- og klimasatsinger i industrien omorganiseres og utvides til en generell og tidsbegrenset ordning som skal gjelde ut 2020. Ordningen blir rettighetsbasert og skal bidra til at det raskt igangsettes og gjennomføres tiltak for reduserte klimagassutslipp, økt energieffektivitet, energiomlegging mv. Støtten skal ikke skille mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp. Søknader behandles løpende og etter prinsippet om at "første søker får".

Hva får bedriftene støtte til:

Hver utlysning er åpen for prosjekter innen ett eller flere tematiske områder. Alle typer prosjekter som oppfyller de overordnede programkriteriene og er innenfor tematikken kan få støtte. Prosjekter prioriteres etter hvor kostnadseffektive de er, og om prosjektene kan ha

ringvirkninger utenfor det enkelte prosjektet. Dette kan for eksempel være prosjekter som kan gi viktig læring for videre utvikling av teknologien, reduksjon av kostnader i fremtidige prosjekter eller som bidrar særlig til å gjøre gode løsninger mer kjent i markedet.

Anbefaling

De tematiske satsingene erstattes med en rettighetsbasert ordning for klima- og energisatsinger i industrien. Det er ingen statsstøtterettslige hindringer for en slik endring, ei heller for at innovasjonsterskelen kan legges lavere enn den er i dag. Formålet skal være å bidra til igangsetting og gjennomføring av tiltak for reduserte klimagassutslipp, økt energieffektivisering, energiomlegging mv. Det gis støtte til å redusere utslipp med tilgjengelig teknologi, der innovasjonsterskelen senkes. Tiltaket vil bidra til at gryteklare tiltak kan gjennomføres raskt og effektivt. Det vil gi oppdrag til underleverandører og bidra til å holde folk i arbeid.

Hvem kan få støtte:

Søker må være en bedrift som har industriell produksjon eller er et anlegg med virksomhet som er av industriell eller prosessrelatert karakter. Bedriften må være registrert i et norsk foretaksregister.

Bedriften må ha tilstrekkelige økonomiske forutsetninger for å kunne gjennomføre prosjektet.

Anbefaling

Det må tas hensyn til den økonomiske situasjonen som virksomhetene er i nå. Det forutsetter samarbeid med Innovasjon Norge, banker og aktuelle virkemiddelaktører mv. Ordningen likebehandler kvotepliktig sektor med ikke-kvotepliktig sektor.

Hvor mye kan bedriftene få i støtte:

Programmet kan gi støtte til en andel av merkostnaden ved å ta i bruk den energi- eller klimavennlige løsningen. Maksimal støtteandel er avhengig av selskapets størrelse og prosjektets innhold, og begrenses av statsstøtteregelverket.

Prosjekter prioriteres imidlertid innenfor gjeldende budsjett etter hvor stort resultat det gir per støttekrone det søkes om. Søker oppfordres derfor til søke om det minste beløpet som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet.

Anbefaling

Enova har meldt inn den eksisterende ordningen (Energi og klimatiltak i industrien) under artiklene 36, 38 og 41 under det såkalte gruppeunntaket, og er notifisert og godkjent av ESA. Bestemmelsene i gruppeunntaket setter et tak på 15 millioner euro per foretak per prosjekt. Dette taket videreføres, men handlingsrommet innenfor rammen av statsstøtteregelverk og maksstøtte utnyttes. I dagens situasjon settes ellers gode energi- og klimaprojekter på hold. I den tidsbegrensede ordningen vil det være "første søker får"-prinsippet som skal gjelde.

Frister i 2020

De tematiske satsingene for 2020 vil ha tre utlysninger/søknadsfrister:

- 31. januar
- 2. juni

- 1. oktober

For alle disse søknadsdatoene er fristen satt til klokka 12:00

Anbefaling:

Det må innføres løpende søknadsfrister og løpende søknadsbehandling

Norsk Industri stiller seg gjerne til disposisjon for videre dialog om dette.

Med vennlig hilsen

Norsk Industri

Ole Børge Yttredal (sign)

Direktør

Kopi: Stortingets Energi- og miljøkomite

Vedlegg: Betenkning fra advokatfirmaet Kluge

Enovas
støtteordninger(350)

Til: Norsk Industri v/ Jeanette Iren Moen

Fra: Arne Torsten Andersen og Frederik Nordby

Ansvarlig advokat: Andersen, Arne Torsten

Vår ref.: 319257-004\3508332\v1

Dato: Oslo, 31. mars 2020

SAKEN GJELDER: Enovas støtteordninger

INNLEDNING

Norsk Industri har bedt oss besvare to spørsmål knyttet til en midlertid endring av Enovas program "Energi og klimatiltak i industrien" i lys av dagens situasjon med covid-19-viruset:

1. I følge Enova må en endring av programmet, inkludert å omgjøre til en rettighetsbasert ordning notiseres av ESA. Vil det i så fall være en omfattende prosess/ta lang tid?
2. Endringer i statsstøtteregulverket etter Corona får ingen betydning for Enovas ordninger sies det. Stemmer det?

Spørsmålene besvares nedenfor.

VÅRE VURDERINGER AV SPØRSMÅLENE

I følge Enova må en endring av programmet, inkludert å omgjøre til en rettighetsbasert ordning notiseres av ESA. Vil det i så fall være en omfattende prosess/ta lang tid?

Vi kjenner ikke begrunnelsen for Enovas vurdering, men etter vårt syn er ikke dette nødvendigvis riktig.

Basert på informasjonen vi har sett, har Enova meldt den aktuelle ordningen (Energi og klimatiltak i industrien) under artiklene 36, 38 og 41 under det såkalte gruppeunntaket. Disse bestemmelsene gir relativt vid adgang til å støtte ulike klimatiltak i industrien, og det er ikke krav om at tiltak som faller inn under disse bestemmelsene må notiseres til og godkjennes av ESA. Så langt vi kan se, har ikke Enova begrenset seg til spesifikke typer tiltak i meldingene som er sendt til ESA under gruppeunntaket. Under de aktuelle bestemmelsene er det heller ingen begrensninger på antall mottakere eller antall prosjekter som kan motta statsstøtte. Etter vårt syn er det derfor ingen støtterettslige hindre for at ordningen går utenfor de spesifikke

«temaene» Enova velger hvert år og at innovasjonsterskelen ikke legges like høyt som den har gjort tidligere.

Bestemmelsene i gruppeunntaket setter derimot et tak på 15 millioner euro per foretak per prosjekt. Dette er med andre ord den øvre rammen for hvilke tiltak som kan støttes under den aktuelle ordningen.

Det er også andre både spesifikke og generelle krav i forordningen (blant annet til støtteintensitet) som vi forutsetter også vil oppfylles ved en eventuell utvidelse av ordningen.

Så lenge Enova støtter tiltak som faller inn under gruppen av tiltak som kan støttes etter gruppeunntaket (som er relativt vid), kan vi ikke se at det er behov for en notifikasjon til ESA. Dersom det blir aktuelt å støtte andre tiltak som faller utenfor det gruppeunntaket gir adgang til, kan det være nødvendig å sende en såkalt notifikasjon til ESA, hvor ESA deretter vil vurdere om støtten skal godkjennes. Dette vil være en vesentlig lengre prosess, som raskt vil ta opp mot et halvt år.

Så vidt vi kan se kan det heller ikke prinsipielt være noe i veien for at ordningen i større grad gjøres rettighetsbasert, så lenge rammene i gruppeunntaket overholdes. Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at det kan være dokumenter vi ikke er kjent med i ordningen som tilsier at en rettighetsbasert løsning ikke skulle være mulig, men vi har ikke sett noen hindre for en slik løsning. Etter vårt syn er det heller ingen hindre i statsstøtteregelveket for at Enova innfører løpende søknadsbehandling. Et slik krav følger ikke av gruppeunntaket, og er etter det vi oppfatter heller en løsning som Enova har valgt av praktiske og administrative grunner.

Vår vurdering er derfor at det ikke er noen hindre i støtteregelveket eller ordningen som sådan til at den utvides så lenge den holder seg innenfor rammene av tiltak som kan støttes under gruppeunntaket, og de øvre beløpsgrensene samt krav til støtteintensitet etc. respekteres.

Endringer i statsstøtteregelveket etter Corona får ingen betydning for Enovas ordninger sies det. Stemmer det?

De endringene som har kommet i statsstøtteregelveket som følge av viruset har etter vårt syn ingen betydning for de ordningene Enova har. Endringene i støtteregelveket innebærer en større mulighet for norske myndigheter til å støtte foretak som lider direkte økonomiske tap som følge av viruset. Disse støtteordningene skal i første rekke bøte på det inntektstapet som foretakene lider, og gjelder derfor andre kostnader enn det Enovas ordninger skal dekke.

****